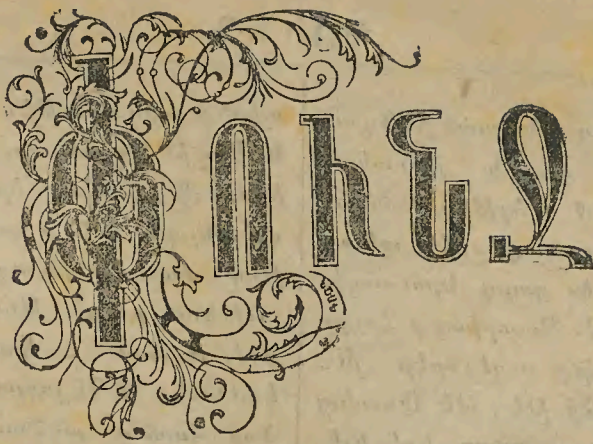

Փետրվար 20-ին ՌԵՄԻՆԻՍԻՆՍԻ օրերը կը
հրատարակուի :
Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս
արծաթ մեծիտ կանխիկ վճարելի , թէ մայրա-
քաղաքիս և իւր արուարձանաց և թէ դաւա-
նաց համար :
Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ
կընդունուին :
Տեղական և դաւառական թղթատարութեան
ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :
Հատը մէկ զրոյ է , և կը գտնուի մասնաւո-
րապէս Պահճէ գաղտնի-Սուճի Պօղոս արքայի խա-
նութիւնը :

Ծանուցանանք տարբեր 3 զրոյ է մէկ անդամի
համար : Աւելի աման կըլլայ աւելի անդամնե-
րու համար :
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր
ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան
կ. Պօլիս Պալատ բազար Նաֆիէ խան վերի յարկ
թիւ 16 :

ADRESSE

H. S. Aladjadjian

Directeur du Journal Arménien **Reminiscences**
16 Nafié Han. Balouk Pazar
Constantinople.

Թիւ 1737

ՉՈՐԵՐԵՄԻՆՍԻՆՍԻ

1883 ՅԱՆՎԱՐ 5

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՅԻՍՏ ՀԱՐԱՐԱՆԱՅ Ի ԴԵՆՃԵՐԱՐ

Պատրիարքական կոնգրակ մը
կարգացուցաւ կիւրակի օրը
նոյաբար քաղաքիս եկեղեցեաց մէջ :
Այս կոնգրակին հարկու գաւառ-
ներն ալ զրկուած է : Ս. Պատ-
րիարք խառն կարգիւ մայրա-
քաղաքիս ազգայնաց մէջ տիրած
Բաշաօյի և դաւառացւոյ մէջ
ընդհանրացած պաշտօնի սովորու-
թիւններն , որոց նիւթական ու
բարոյական սղեւտակի հետեւա-
նաց առկա չարաչար կհսկեն մե-
րոյնք : Ս. Պատրիարքը կպատ-
ուիրէ կղերական գաւառն հոգ-
տանիլ , համալել , յորդորել այս
կործանարար սովորութիւններէն
եւ կենսալու համար : Այս առաջին
անգամ չէ , որ Պատրիարքարանը
կոնգրակներ հանելով կզգուշա-
ցունէ , բազում անգամ թէ՛ ի
Պօլիս և թէ՛ ի գաւառս պատ-
ուէրներ ու յորդորներ գրուած
են , բայց լսելի եղած չէ և կար-
ծես ընդհանրապէս օր ըստ օրէ
կընդհանրանան այդ բազմազէտ
սովորութիւնն , և ամեն օր կը
լսուին այդ պատճառաւ տեղի
ունեցած ընտանեկան սղմուկը
կադ , կռիւ , տարածում մա-
հունք և մինչև իսկ ինքնապա-
նութիւն : Բահանայ Հարք քաջ
գիտեն զայս ամենայն , և առա-
ւել քան զամենայն նորա պարտին
այնտախլ բարձման և ջնջման
համար : Լրագրութիւնն ալ յա-
ճախ գրած է և կգրէ , և մաս-
նաւորապէս Փետրվար մէջ բազում
յօդուածներ կան :

Ախառիլ պէտք է նաեւ հար-
սանեկան հանդիսից համար մայ-
րաքաղաքիս և դաւառաց մէջ
ամենայն չարաչարութիւնը եղած ա-
ւերդ ծախքերն , չապլութիւն-
ներն , զեղխութիւններն ու բար-
բարիկ սովորութիւններն բաւ-
նալու համար , որոց նիւթական
ու բարոյական չարիքն ալ մեծ
են և անտանելի : Զգայուն Հայն
չկրար ծանրապէս չլիտանալ ,
կըր նկատէ , որ աղքատութիւնն
ու չքաւորութիւնը մէկ կողմանէ
մեր ազգայնոց վրայ տիրապե-
տած առեւն , միւս կողմանէ տա-
րաւին պարզութիւն , սակաւա-
պատութիւն մեր անհատական

և ընտանեկան կենաց մէջ մուտ
գտած չեն : Ահաւասիկ Կէյփէի
(Նիկոմիդիոյ վիճակ) Ղընճըլար
գիւղէն Գեկա . 26 թուով գրուած
հետեւեալ նամակն հարսանեկան
խաւժաղութ հանդէս մ'ալ կը
նկարագրէ :

« Ժամանակէ մը հետէ այս
կողմերն սկսուած էր պարզու-
թեամբ ու ջրիտանեղայն ու-
րախութեամբ կատարել հարսա-
նեկան հանդէսներն , և կիւրակէ
օրերն կգոցուէին սրճարանք ,
սակայն Ղընճըլար գիւղն դար-
ձեալ մտած է իւր հին սովորու-
թեանց մէջ , Ղուրապէլէն որ կէս
ժամու ժամապարհ հեռի է Ղըն-
ճըլարէն , կը պահէ իւր ստացած
պարզութիւնն ու համեստութիւ-
նը : Ղընճըլարի « Լեւէն եւ պատ-
ճառ հեթանոսական խաղերու և
սովորութեանց անդին ներմուծ-
ման . նոյն իսկ ժողովականաց
բերնէն լսող եղած է , թէ « Բա-
նի օր թմբակին ու փողին ձայ-
ներն ելան , ցորեններն ալ ա-
ժանցան . հողին սերմ եւ այդ
թմբակին ու փողին , որոց մէ-
ջէն ցորեն , առատութիւն կլա-
զեն » : Եթէ գիւղի մը մէջ այս
պիտի անձինք ժողովական գրու-
նութիւն , ինչ կըլլայ այն գիւղին
վիճակը : Ընդհանրապէս , Ղուր-
ապէլէնի թաղական խորհարդն
բաբեկարգ վիճակի մէջ պահել
կընայ ամեն բան . կիւրակէ օ-
րերը սրճարաններն ու խանութ-
ները կփակուին , լրարան կրաց-
ուի . սաստիկ արգիւտած են
հարսանեաց հանդիսի մէջ և ու-
րիշ օրեր թմբակը և այլ փո-
ղահարութիւնք , հեթանոսական
խաղեր և հակաքրիստոնէական
սովորութիւնք : Իսկ ի Ղընճըլար ,
2-3 ամսէ հետէ սկսած են այս
ամենայն . նոր փեսայ տղայք ,
առաջնորդութեամբ թմբկաց և
փողոց , արքեալ վիճակի մէջ
փողոցէ փողոց կըլլին , և ամեն
տեսակ անաւասիլութիւն ի գործ
կգնեն . պօռալ դռալ , անլուի
հայհոյութիւնք , գերար գանա-
կոծել սովորական դարձեր են .
եթէ հարսանիքի տուն մը գրա-
նուի Բարեկրն աշտաբակը կը
կարծես , որովհետեւ ամեն ոք
արքեալ է . ամբողջ չորս օր այս-
պէս հարսանեաց հանդէս կկա-

տարուի , շաբաթ օրէն մինչև
երեքշաբթի երեկոյ . հարսին
կողմանէ խուռն բազմութիւն մը
երկուշաբթի երեկոյ կուգայ վե-
սային տունը , իւր 100 մարդիկ
երկար ժամանակ գինիի ու օղիի
բաժակներ պարպելէն յետոյ ,
մին ձեռքը պնակ մը առնելով ,
կսկսի « թագաւորին ու թագու-
հին համար ընծաներ պարգե-
ւեցէք » ըսել . ժողոված ստա-
կըն յիշել ամօթ է . 80 զէն մին-
չև 150 զէն հազիւ , որ եղած ծա-
խուց քառորդ մասը չէ , քանզի
այն երեկոյ Գրիստոս գանուելու
է , որ ջուրը գինիի փոխէ և հացը
օրհնելով շատցունէ , և կարելի ըլ-
լայ այնչափ բազմութեան ստա-
մարներն ուռեցունել և գլուխ-
ները տաքցունել : Վեց օթը
տարիէ հետէ բազում դժուա-
րութեամբ մոռցուած էին : Ար-
դարեւ քահանայ Հարք կընան
վերստին անհետացունել այս ան-
կարգութիւններն , բայց չեն յա-
ջողիր , վասն զի թաղական խոր-
հարդն բոլորովին անտարբեր կը
գտնուի և չօժանդակէր քահա-
նայից : Մեր Առաջնորդը Ս. Էջ-
միածնի անկեաններն կը գեղերի
կախկապստանալու համար . լաւ
է վարդապետ մնալ և ժողովրդ-
եան օգտին համար աշխատել :

Ամասիայէն կգրեն առ մեզ
թէ Գեղ. Տ. Եղեռեան որբաղան
հիւանդ ու չբուր վիճակի մէջ
առաջնորդարանէն ելեր , աւղ-
ւոյն ազգայնոց միոյն տունը քաշ-
ուեր է և անկողնոյ կը ծառայէ ,
և թէ առ այժմ չկրնար ճան-
րորդել ո՛չ ի Պօլիս և ո՛չ այլուր :
Կյուսամբ , թէ այս ծանօթու-
թեան , և Ս. Պատրիարք Հօր ազ-
դարարութեանց վրայ ապահով-
ուելով Ամասիոյ նորքաբեր Ա-
ռաջնորդ Գեղ. Խօլաւան , կը
բարեհաճի փութալ ի պաշտօնա-
տեղի իւր , և Ամասիոյ վիճակա-
յինք գէթ սակաւ մի երախտա-
ղիտութեան ոգւով կը վերելին
Գեղ. Տ. Եղեռեան որբաղանի հետ
Գէթ բաժակ մի ջուր տուած ըլ-
լալու չափ երախտք չունի՞ն .
գեղեցեան Ամասիոյ վիճակին հա-
մար : Յաւելով կգիտեմք թէ
երբեմն Նորին գերապատուու-
թեան երկրպագանողներն այժմ
նախատեղով կը նախատեն զեա ,

անշուշտ տեսնելով որ իրենց ա-
մեն կամքն ու հաճոյքը անխտիր
չկատարէր , և իրենց չար ու յո-
ւի արարքն չպաշտպանէր :

– Կլեմէք , որ մայրաքաղաքս
գտնուող Բաղէշցի ազգայինքի-
րենց առաջնորդ ընտրել տալ կը
վաւերին՝ Պօքշան գտնուող
Իւթիւճեան Գեղ. Տ. Գէորգ Ս.
վարդապետն : Նորին գերապատու-
ուութիւնը՝ ըստ որում ժողո-
վրդեան ծառայել կը սիրէ և
կը վաւերի , անտարակոյս Բա-
ղէշցւոց կամաց դէմ չպիտի գրու-
նուի . բայց արդեօք աւելի օգ-
տակար չըլլա՞ր թողուլ զնա այ-
ժմ գտնուած տեղերը , քանի
որ չորս տարիէ հետէ տեղոյն
ժողովրդեան ամեն հանգամանաց
և պիտոյից վրայ ծանօթութիւն
ունեցաւ փորձառութեամբ . երբ
սահման ընդարձակի և ոյժ արուի ,
կրնայ աւելի օգտակար հանդի-
սանալ . մինչև եւ ուրիշ եկեղե-
ցական մը եթէ այն կողմերը զըր-
կաւի , գիտեմք թէ խիստ դիւ-
րութեամբ չպիտի կրնայ հաճելի
հանդիսանալ այս ժողովրդեան ,
որոց հետ վարուելու եղանակն
հարկաւ տարբեր է : Ս. Պատրի-
արքը Հայրը՝ որ Բուժանիոյ և
Պուլղարիոյ Հայ ժողովրդեան վի-
ճակին քաջամեծօթ է , յուսամք
թէ էրարեհաճի ուշադրութեան
առնուլ մեզ այս դիտողութիւնը
և տնօրինել զպարտաւարաշէն :

– Ս. Պատրիարք Հայրն երկու-
շաբթի այցելութեան գնաց Ղուղ-
ղունճուղ առ փոխախոսմաղլու-
խըն Հրէից , որ քանիցս անձամբ
այցելած էր մեր Պատրիարքարանն
և այս անգամ ալ անձամբ ե-
կաւ :

– Կյուսամբ , թէ Մամուլ Հան-
դիսի արտօնատէր Այվազեան
Գէորգ Էֆ. այսօր կամ վաղը կար-
ձակուի միջնորդութեամբ Ս. Պատ-
րիարք Հօր առ գաւառական գոր-
ծոյ նախարարն , որ իւր խորհրդ-
դական Վահան Էֆէնտի յանձ-
ներ է տնօրինել զարժանն :
– Էջմիածնի Սինհոդն Գեկա . 10
թուական թղթով գրած է առ Ս.
Պատրիարք Հայրն՝ Սինհոդի ան-
գամոց երկրպագանին Բարամեանց
Գեղ. Տ. Մկրտիչ Ս. Արքեպիսկո-
պոսի Կաթողիկոսական Տեղա-
պահ ընտրուած ըլլալն : Ս. Պատ-
րիարքն փութացաւ շնորհաւորու-

թեան գիր գրել առ Գեր. Բա-
բաւմանց :

— Փարիզէն Գաւթըս պէյ շնոր-
հաւորութեան հեռագիր ուղղեր
է առ Ս. Պատրիարք Հայրն : Ան-
տիոքէն ալ Քէօսէեան Սարգիս
էֆէնտի խնդակցութեան գիր
գրած է առ Նորին Սրբազնու-
թիւնն , ինչպէս նաեւ Փարիզի
Ուսումնասիրաց ընկերութիւնն շը-
նորհաւորած է : Հիւանդանոցի
սանտնք ալ կմանակցին ուղերձ-
ներով :

— Կարինէն եկած տեղեկու-
թիւններէ կատուգեմք , թէ ձեր-
բակալեալ անձանց քննութիւնը ,
և այս պատճառաւ բացուած
խուզարկութիւնը կշարունակուին
և գատարանը տակաւին իւր ու-
րուցման արձակած չէ : Միանգա-
մայն ցաւով կը լսեմք , թէ այս
ձերբակալութիւնը և քննութեան
շարունակութիւնը իսլամ ժողո-
վըրդեան վրայ լաւ ազդեցութիւն
չընէր , և արդէն սկսած են
հաշտ աչօք ճնայել մերայնոց վը-
րայ , մինչդեռ մինչեւ վերջին
օրերս եղբայրաբար և սիրով կը
վարուէին : Մեք միշտ կ'յուսանք ,
որ Կարնոյ կառավարութիւնը
պիտի համոզուի թէ Հայք ան-
հաւատարմութեան ձեռնարկու-
թեան մը մէջ չ'դնուած չեն , և
ամեն կասկած տարապարտ են ,
և թէ՛ պիտի փութայ վերջ տալ
այս անշան միջադէպին , որ տե-
ւելով կրնայ մտաց վրայ անա-
խորժ տպաւորութիւններ յառաջ
բերել , և թերեւս ծանր հետե-
ւանաց պատճառ ըլլայ , խղիւղ
երկու հայրենակից ժողովրդոց
եղբայրութեան ու սիրոյ կապե-
րը : Կհամարձակեմք այս տու-
ղերն խոնարհաբար թարծրապա-
տիւ մեծ եպոսոս Սայիտ փա-
շայի ծանուցեալ իմաստութեա-
նը ներկայացնել :

— Ս. Պատրիարք Հայրը գրեց
մայրաքաղաքիս թաղական խոր-
հրդոց , որ առաջիկայ տօնի օրե-
րու մէջ փոյթ տանին՝ ազգային
Հիւանդանոցի ի նպաստ հաւա-
քելի արոց առաւելութեան հա-
մար : Քարոզիչ Հարք հարկաւ
եկեղեցեաց բեմերէն պիտի ծա-
նուցանեն ժողովրդեան , թէ Հի-
ւանդանոցի մէջ պատասպարեալ
հարկաւոր ազգայնոց պիտոյից
մեծագոյն մասն հասարակաց դը-
թութեան նուէրներով պիտի հո-
գացուին , և թէ՛ ազգային այդ
միակ պատասպարանը միլիոնաւոր
Ազգի մը արժանապատուութեան
վայել վիճակի մէջ պահելու հա-
մար բաւական ներուժիւն կիրէ
պատուարժան Հոգաբարձութիւ-
նը , որ ի չգայէ բաւական հա-
ստեթից :

— Յաւելով տեղեկութիւն կառ-
նուէր , թէ Երուսաղիմայ ազգա-

յին պարտուց ի նպաստ հանդա-
նակութեան դործն բաւական
ծանր յառաջ կերթայ մանա-
ւանդ մայրաքաղաքիս մէջ . պէտք
էր , որ մինչեւ ցարդ Երուսաղի-
մայ ամեն Ս. Պատրիարք Հայրը
օրհնութեամբք ուղերւորէր յԱ-
թոռն : Կըսուի թէ , թէ Ռուսիոյ
մեր սիրելի ազգայնոց երեւելի-
ներէն մին 50 հազար բուպի
նուիրելու յօժարութիւն յայտ-
ներ է , ստիպյն պայմանաւ որ
ուրիշ ինը հոգի ալ գտնուին ,
իւրաքանչիւրն այսչափ բուպի
վճարող : Եթէ ներելի կըլլայ ,
պիտի առաջարկեմք , որ յիշեալ
առաւորածներն ազգայինը բարե-
հաճի ի բաց թողուլ պայմանը ,
և մեծագործութեան օրինակ ըն-
ծայէ մեր ձեռնհաս ազգայնոց :
Ի՛նչ օգուտ . դեռ օրինակի և
խթանի կը կարօտուիք , ոգի ու
սիրտ առնուլ համար : Թերեւս
ինունք և առաւել երեւան ել-
նեն , այսօր մէկու մը վաղիւ ու-
րիշի մը առաւորածներութեան հա-
մար կարգացուած օրհնութիւն-
ներն ու բարեբանութիւններն
լսելով և նախանձ լսար լինե-
լով :

— Մեծաւ վշտով և դառնու-
թեամբ օրտի հարկադրեալ եմք
հրատարակել , թէ երկար ժա-
մանակէ հետէ մայրաքաղաքիս
մէջ և այլուր ազգային կրթական
գործերու մէջ աշխատող Համ-
բարձում էֆէնտի իփէկճեան որ
վերջին օրերս Ուսումնական խոր-
հրդոյ անդամ և առնապետ
ընտրուած է , այժմ Պէյօղլուի
մէկ աննշան թաղին մէջ աղ-
քատիկ խցի մը մէջ բաւական
ծանր հիւանդութեամբ անկողնոյ
կծուայէ , զուրկ ըլլալով արժա-
նաւոր դարմանի և խնամոց հա-
մար անհրաժեշտ եղած դրամէ ,
և հետեւաբար կըլծասէր ոմանք
ստիպուած են Ս. Պատրիարք Հօր
և այլոց կարեկցութեան ու օ-
ժանդակութեան դիմել : Կամա-
չեմք ասկէց աւելի գրել , և կը
յուսեմք թէ փութով օգնու-
թիւնը կ'լծափին ամեն կողմանէ
և թոյլ չտրուիր որ տակաւին
այդ ուղրմելի վիճակին մէջ մը-
նայ իփէկճեան էֆէնտի , և թոյլ
չտրուիր անգամ մ'ալ ըսել , թէ
Հայոց Ազգին կըլծական ու զը-
րական աշխատութեանց մէջ
գանուղներուն ներկային ու ա-
պագային միակ բաժինն է՝ ցմրուր
քամիլ թշուառութեան բաժակն :

— Լուր կառնումք գոհութեամբ
թէ ողջախոհ և երեւելի ազգայ-
նոց ոմանք կ'ընան Գարակէօղ-
եան էֆէնտիի դատը Պէյօղլուի
կառավարական գատարանէն հա-
նել և ազգովին կարգադրել : Կը
շնորհաւորեմք այս անձին և
կ'աւանդեմք որ յաջողին : Այս-

պիտիք արգարութեան գործ մը
և Ազգին օգտակար ծառայու-
թիւն մը գործած կըլլան , վասն
զի՛ ինչպէս ըսինք նախորդ թեր-
թով՝ Ժամանակին ազգային վար-
չութեան բուռն թախանձանքն
փոխ տուած է Գարակէօղեան
էֆէնտի , և Պէյօղլուի կալուա-
ծոց համար անձնակրութեամբ
աշխատած և միշտ գոհունակու-
թեան ու շնորհակալութեան գը-
րեր ընդունած է : Այժմ՝ ելնել
նորա արգար առնելիքէն նորա
կամաց հակառակ զեղջել ուղերձ
արգարութիւն չէ և պատու չը
բերէր Ազգին և օգտակար չէ
Ազգին : Ուրիշ բան է , եթէ
ինքն Գարակէօղեան էֆէնտի իւր
յօժարութեամբ նուէր կընէ գու-
մար մը , ինչպէս ուրիշ անգամ
ներ նուիրած է : Մեծ անխոհե-
մութիւն ըրած կըլլամք վշտա-
ցունելով Գարակէօղեան էֆէն-
տիները . արդէն Ազգին համար
մեծ դուստր մը ինքնայօժար
պատրաստած են , և Գարակէօղ-
եան Գրիգոր էֆէնտի և եղբարքն
ալ բաժին ունին : Երբ Ազգը քա-
նի մը հարկը անարդար լիւրջի
համար հազարաւոր լիւրսեր կոր-
սընցունէ , պատճառ եղբներն
ծանր պատասխանատուութեան
ներքեւ պիտի գտնուին : Քակել
դիւրին . շինել ջանալու են ազգա-
յին գործոց գլուխը գանուղ-
ներն :

— « Գրական և իմաստասիրա-
կան շարժում » անուան ներքեւ
Տէմիրճիպաշեան Ե. էֆէնտիի
(Գրասէր Ատոմ) աշխատասիրու-
թեամբ , ամսատետր մը հրատա-
րակել կսկսի : Տէմիրճիպաշեան
էֆէնտի անձամբ նուիրեց մեզ
առաջին տետրն , որ 20 երեսէ
բաղկացեալ է , և բաց ի ընդար-
ձակ նախաբանէ մը՝ կալուածու-
կէ գտաւթօսութիւն մը գրական
իմաստասիրութեան վրայ և հա-
տած մը « Լուր Պլան և Լէօն
կամպէթթա » վերնագրով : մէն
մի տետրի գինն է 2 դրուշ . իսկ
12 տետրի բաժանորդակնն է՝
մայրաքաղաքիս համար 20 և
գաւառաց համար 25 դրուշ . օ-
տար երկիրներու համար 6 ֆը-
րանգ : Բաժանորդագրութեան
տեղին է Արամեան գրատունն ,
Պօլիս Զագմաքճըլար Յակոբեան
խան վերին յարկ . տետր առ
տետր կ'ընձառուի մասնաւորա-
պէս Պահճէ-Գարու ջրալաճառ
Պօղոս աղայի խանութը : Կշնոր-
հաւորեմք , յարատեւութիւն և
յաջողութիւն մաղթելով : Մանր
ու գժաւորին է այս ասպարէզը , և
պէտք է ճգամբ չափաշխատութիւն
անվճատ . մտաւորական աշխա-
տութենէ զատ , աշխատելու է
նաեւ հրատարակութեան նիւ-
թական պիտոյն հայթայթելու

համար համար : Ուրիշ բան է
եթէ բաց ի բաժանորդագրու-
թեանց , նպաստներ տրուին քո-
շտերիչ անձանց կողմանէ :

— Տիգրանէն դուրս մասնաւոր
նամակէ մը կ'իմացուի , թէ տե-
ւոյն ազգայնոց մէջ հանդանա-
կութիւն կըլլայ՝ անդ . գանու-
խեղճ մանկտին (Այվազեան
կըլծական դեպքանութեամբ տո-
րածներն) Պօլիս վերադարձնելու
համար :

— Ուսումնական խորհրդոյ կող-
մանէ :

« Եղեւսիոյ Ազգային վարժա-
րանի համար Աշխարհացոյց Երկ-
րագունդ մը խնդրուած ըլլա-
լով՝ վիճակին Գեր. Առաջնորդ
Սրբազան Հօր կողմէ , որոյ ջա-
նից արդիւնքն է յիշեալ վար-
ժարան , Ուսումնական խորհուր-
դէն հրաւեր կը կարգայ ուսում
նասէր ազգայնոց , խնդրուած
աշխարհացոյց Երկրագունդն նը-
ուիրելու յիշեալ վարժարանի
ընդունելով կանխաւ տեղայն
ուսանող մանկուոյն երախտա-
գիտական ջիւղագին դպացում
ներն : »

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

* Բ. Դուռն բողոքեր է Սեյ-
պիոյ կառավարութեան դէմ
Թուրքիայէն Մերպոյ անցած տե-
ղերուն կալուածոց նկատմամբ
Պէրլինի դաշնագրով տրուած
բոլման հակառակ վարուելու
և իւր կողմանէ նոր օրէնք
սահմանելուն համար : Սերպոս
սահմանած օրէնքը կալուած-
տեարց իրաւանց հակառակ
համարուի , և Բ. Դուռն կալ-
հանջէ որ յանձնաժողով մը կը
մըուի՝ կալուածատեարց կալու-
նէ պատուիրակ գանուելու պի-
մանու :

* Եգիպտոսի ապստամբութեան
Ժամանակ տեղի ունեցած առա-
րուութեանց , սպանութեանց
հրճութեանց քննութեան հա-
մար Աղեքսանդրիոյ մէջ կալ-
մեալ յանձնաժողովէն զատ
երեք յանձնաժողով ալ պիտի
կազմուին երկրին ուրիշ կողմերն

* Ղուղղունճուղի Յունաց եկե-
ղեցին գողեր մտնելով 200 լի-
րայի արժէք ունեցող եկեղեցա-
կան ոսկի ու արծաթ ապաստ-
ցեր են :

* Էքսթրէս կը ծանուցանէ
բեւ հեռագրաւոր , թէ Քի-
տիտանի մէջ այս օրերս ու-
սպայք շրջագայելով՝ վանայ
Կարնոյ ղինուորական դիրքի
աչքէ կանցունեն , և պատեր
մի համար պէտք ըլլալիք
խարհացոյցեր կ'ընեն :

* Մայրաքաղաքի անդրկիսի
դեպքանատան երրորդ քարտ

դարձնել յեկեղատու կոչուեր է դեռ պահին կազմանէ :

* Գաղիոյ հանրապետութեան կողմանէ սուտինն ատուեանի պատուոյ Լեզեանի պատուանշան ընծայուեր է բարձրագոյն մեծ Եպարգոս Սայիտ փաշայի :

* Տխարայէքիւրի գաւառական լրբադիրն գրած է թէ , թէ Մէրախի կողմերը մարդ մը որ զինաւորական վիճակագրութեան ժամանակ պահուեր է թիկնիէ մը ինկած մեռած է ըսուելով , նոյն օրը որսի ժամանակ արգարեւ բարձր տեղէ մը ինկեր մեռեր է : Լրագիրն մեծաւ խնամով իջրած է զայս՝ զինուորական նուիրական ծառայութեան վախճիլ ուղղակի լու աղբու խրատ մը տալու գիտմամբ :

* Հապէշայ խումը մը եզիպտական սահմանն անցնելով՝ հաշարաւոր արջառ յափշտակեր խոյս տուեր և տապառակութիւնը կարողանալեն և գիւղ մ'ալ պաշարեր են , որով հարկ եղեր է զօրք հանել նոցա վրայ :

* Աղբաւորի մայրաքաղաքս եկող ռուսական չափեաւուն մէջ հետեւեալ գէպքը պատահեր է : Շոգենաւն Իվիւր մօտեցած ատեն , ալպանիոցի մէջ իրեն ուղեկից Հոյսու մը հետ ճաշելու ժամանակ՝ յանկարծ գանակը քաշեր Հոյսուն փորը խոթեր , և սպաննելէն յետոյ ձծեր է դանակին վրայի արիւնը : Ձանրորդք մարդասպանը բռնեք պարաններով աղիւք են , և չոգենաւն Իվիւր հասնելուն պէս տեղական իշխանութեան յանձնուեր է նաւապետին կողմանէ : Ալպանիոցին համարձակ խոստովաներ է թէ վրէժխնդրութեան համար սպաննած էր զՀոյսն , և թէ՛ երկու օր յառաջ պիտի կատարէր այս կամքը , եթէ ծովէն բոնուած չըլլար :

* Ափրիկեան Տրիպոլիոյ խոտլական հիւպատոսն իշխանութեան հետ պաշտօնական յարաբերութիւնը գաղթեցուցեր է , և երկու կողմանք ալ հրահանգի կապտան : Հիւպատոսը զինուորի մը պատժուիլը կատարեց , պատճառելով թէ նախատած է զինքը իսկ տեղական կառավարութիւնը ընդհանրապէս կը պնդէ թէ հիւպատոսէն նախատինք տեսած է զինուորն :

* Պէտք է գիտնալ , թէ այս օրերս Իստիւլտարի կողմերն քանի մը խաբերայ մարդիկ երեւան ելեր են , որ բաւական կոկիկ զանազան կերպարանքներ մըտնելով , աչքի զարնող դրնեք կը զարնեն և իւր և այլն ընծայ եկած է , աման տուէք , որ երթանք բերենք ըսելով , ամաններ կանաւուն կերթան :

* Անցեալ շաբաթ օրը Սէլանիկէն եկող Օսմանեան չոգենաւով մայրաքաղաքս փոխադրուեր և ստիկանութեան յանձնուեր են 73 Հայ և 4 Պարսիկ գործաւորք , որոց համար կըսուի , թէ Սէլանիկի ճանապարհաւ Կօլոս դայեր են աշխատելու համար , բայց կառավարութիւնը Սէլանիկէն վերադարձուներու հարկ տեսեր է :

* Ռուսիոյ երւամտից նախարարին մէկ տեղեկագրէն խմայուած է , թէ երկրին ներքին և արտաքին բարւոք վարչութեան պատճառաւ՝ ո՛ր և է փոխառութեան պէտք մնացած չէ :

* Կըսուի , թէ Անդղիոյ գըլլաւոր նախարար Պ. Կլաուսթընի հիւանդութիւնը բաւական սաստկացեր է , և խորհուրդ կը արուի քաշուիլ վարչական գործերէ :

* Գարձեալ զրոյց կայ , թէ Պիլմարդ իշխանը պիտի հրաժարի , սակայն անհաւատալի կըլուի , և լրագրաց ոմանք կգըրեն , որ իշխանը տակաւին մօտերս իւր բարեկամացն ըսեր է , թէ գործէ չպիտի քաշուի ցորչափ Կիլոմ կայսրն հարկաւոր կհամարի իւր ծառայութիւնը :

* Աւստրիոյ կայսրը ծերակուտի անդամ անուաներ է՝ Վիէնա գանուող Պ. Բօլլուն :

* Գերմանիոյ կայսրը 600 հազար մարդ նուիրեր է , ինպատկարօտ ողողելոց երկրին : Ալ զանի կարօտելոց համար այս նըպատէն բաժին ընդունիլ չեն ուզեր նոյն տեղէն հրաւիրեալ պատգամաւորք , բայց Պիլմարդ իշխանը ծանուցեր է թէ նոքա ալ պիտի մտնուելին :

* Պէրլինի Թաիէպլաթի Վիէնայի ինքնակիցն կհեռագրէ , թէ Գարատաղի իշխանութիւնը զարգանիացիս և զԲ. Գուռն , Աւստրիոյ գէմ ատելութեան գրգռել կաշխատի , և թէ՛ Աւստրիոյ կառավարութիւնը իմանալով զայս , բացատրութիւն տուած է ի Պօլս , և Գարատաղի հետ յարաբերութիւններն ձգտած են :

* Բեդերապուրիի պաշտօնական համանուն լրագիրն , ի պատասխանի այն լրագրաց , որ գըրած են թէ Կամպէթթայի մահը , Գաղիոյ կառավարութեան մեծ հարուած մը պիտի լինի , կգրէ թէ՛ կառավարութեանց քաղաքականութիւնը այնչափ տկար հիմանց վրայ հիմնեալ չէ , որ մարդու մը մահուամբ հարուածի : Մարդիկ կերթան , բայց սպիւնն ու իրենց շահերն նոյն են այսօր ինչպէս էին երէկ , ի

Գաղիա օրպէս այլուր , անդ ուր խաղաղութեան պահպանութիւնը իրբն առաջին օրակարգ սահմանուած է : Անպատեհ է հաւատալ , թէ Կամպէթթայի մահը փոխէ նորա վարած կուսակցութեան , այն է Գաղիոյ ազգին ոգին :

* Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին նախագահութեամբ Պերլինի մէջ յանձնաժողով մը կը կազմուի՝ յատկապէս պաշտպանողական միջոցներու վրայ բանակելու համար :

* Մարաշլիսա Մուքէ ըսելով որ գերմանական սպայից ոմանք զԿամպէթթայ կծագրեն՝ 1870-71ի պատերազմին ժամանակ տաւապարանօք զօրաժողով ընելուն համար , ըսեր է . - « Պէտք է յիշել , թէ մեք մինչդեռ Սէտանի և Մէջի յաղթութիւններէն յետոյ ջնջեալ կը համարէինք զԳաղիա , Կամպէթթայի ժողոված զօրքն հինգ ամիս ևս գիւնակալեցին մեզ . ես որ մէկ ամսուան մէջ յաղթած էի գաղիական կանոնաւոր զօրաց , ստիպուեցայ հինգ ամիս զբաղել նոր համախաբեալ զօրաց հետ . երբ կը կարծէինք թէ պատերազմը շահած եմք և ամենայն ինչ վրճարեալ է , գարձեալ դիմագրութեանց պատահեցանք . կանոնաւոր դուռներ չէին , և ինչպէս կըսէք՝ խառն ի խառն և ատու անտու հաւաքեալ մարդերէ կրաղխանային , բայց դիմագրեցին . դուք այժմ կանոնաւոր իշխանի գահուս վրայ մտնալ այդ անակնկալ դիմագրութեան պատճառաւ կրած աշխատութիւնս , և չեմ կրնար հեզնել զԿամպէթթայ : »

* Բեդերապուրիի մէջ ապահովութիւն կուտան եղեր , թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը ո՛ր է գիտաւորութիւն չունի Թուրքիոյ գէմ , որովհետեւ Պուլլաբիս ինքնօրինութիւն ստացաւ , Սերպիոյ՝ Բուսանիոյ և Գարատաղի անկախութիւնը վաւերացան և Յունաստան գոհ եղաւ :

* Անդղիոյ՝ Գերմանիոյ՝ Աւստրիոյ՝ Պերլիոյ և Հոլանտայի տէրութիւնք ընդունել են , եզիպտոսի եւրոպական խառն գաղտնաց պաշտօնավարութեան շրջանը մէկ տարւան իջեցունելու առաջարկութիւնը՝ զոր նոյն ինքքն Եզիպտոսի իշխանութիւնը ըրաւ , լատ կարծեաց ոմանց՝ Անդղիոյ գրգռմամբ :

* Պէրլինի լրագրութեան մէջ համաւեալ Տօքթօր Հանքի Մարան այս օրերս նախ գիկնն և ապա զինքը սպաններ է : Այս ուկին կախաւ իրենց մէջ որոշած

են եղեր : Տօքթօրն ժամանակէ մը հետէ նիւթական անձկութեան մէջ գտնուելէն զատ , իւր կարողութեան աւելի աշխատելուն համար մտաւորական հիւանդութեան ալ ենթարկուեր է : Կինն ալ անբուժելի ախտի մը վիշտէն տգտաւելու համար օրօշեր է հրաժարիլ աշխարհէ : Տօքթօրն 29 տարի յառաջ Լիւնպէրկ կոմսին հետ Ձինաստան գացած է վաճառականական պաշտօնով :

* Պիլմարդ իշխանը պայմանագրութիւն մը առաջարկեր է տէրութեանց՝ Գերմանիայէն ազդիկներ հրապուրելով օտար երկիր անհամեատ տեղեր տանելուն առաջն առնու համար : Անցեալներն բաւական ծանօթութիւն տուած եմք այս անհաճառաւորին վրայ :

* Արապիի արարաւայրն եղող Սէյլան կղզւոյ վրայ հետագայ ծանօթութիւնք կը տրուին : Հնդկաստանի հարաւակողմը երկուք ու կէս միլիոն մահմետական կապալաւ և եւրոպացի բնակչօք կղզի մ'է : 1703 ին Բորթուկայցիք գտան : 1656 ին Հոլանտացիք գրաւեցին զայն , բայց 1793 ին՝ անգղիացիք տիրապետեցին , և ուղղակի թագուհիէն կնշանակուի կառավարին :

* Նոր տարւոյ առաջին օրը Աթէնքի մայր եկեղեցւոյ մէջ ներկայ գտնուեր են թագաւորն ու թագուհին և բարձրատիման պաշտօնատարք : Յետ աւարտման ժամերգութեանց , թագուհիէ բոլոր պալատական տիկիներն ընդունել է , ընկի հելլենական կերպարանօք :

* Եւրոպական լրագիր մը , զանազան ազգաց հոգոյ նշաններու վրայ սա՛ տեղեկութիւնը կուտայ : Իտալիոյ մէջ կանայք՝ ճերմակ և այրերն թուիս զգեստ կհագնին սգոյ համար : Չինացիք , այր և կին , ճերմակ կզգեստաւորին : Թուրքիոյ , Սիրիոյ և Հայաստանի մէջ երկնից կապոյտն ընդունուած է սգոյ գոյն : Եզիպտոսի մէջ թօշնած տերեւոց թուիս գեղինը գործածել սովորութիւն եղած է , և Յիթովիոյ մէջ՝ ուր բնակիչք սեւ են , միսրապոյնն է սգոյ ցոյց : Բոլոր տանք յատուկ նշաններ են : Ճերմակը կնշանակէ մարքութիւն , որ հետեւորդն է մահուան . երկնից կապոյտն կնշանակէ հանգստատեղի , ուր երջանիկ հոգիք խաղաղութիւն կգտնեն . գեղին կամ խամրած տերեւի գոյնը կցոյցնէ թէ մահը բոլոր մարդկային ցաւոց վերջինն է , և թէ մարդն կը թափի նման աշնանային տերեւոց . մոխրագոյնը վերջապէս կցոյցնէ հոգն ուր կը գրուին ամենեքեան : Սիրիացիք , մեռեալի մը չուրջն սգալը կանացի գործ մը նկատելով , սուգ ցուցընել պէտք եղած ատեն կանացի զգեստներ կը հագնին . Թեսագոյնիցիք իրենց սիրելիներէն մին

մեռած ատեն խորխոսանքներ կը
նեն մեծ ուրախութեամբ, որով
ցուցնել կուզեն թէ վախճանեալն
թշուառ կեանքէ մը յերջանկու
թիւն փոխեցաւ: Իսկ սեւը, սգոյ
զգեստից գործածելու սովորու
թիւնը կարգուս Ը. Ի կնոյմէ մնաց:
Անկէ յառաջ Դաղիոյ թագուհի. ք
սգոյ ատեն ճերմակ կզգեստա
ւորէին:

*** Կեցիւ անուն անգղիական
հանդէսն կզրէ թէ Անկլո - Հընդ-
կական ամբողջ երկրաց սահմա
նաց մէջ 132 տեսակ լեզու կը
խօսուին:

*** Երկրագնդի մէջ հրատա
րակեալ լրագրաց ամբողջին կէսն
այն է 16350 հատն անգղիական.
մէկ քառորդն 7780 հատն Գեր-
մաներէն, 3850 հատն Դաղիա
րէն և 1710ն Սպաներէն են:

*** Հապէշաստանի Յովհաննէս
թագաւորն մեծ մշտն մէջ էր իւր
արքայական գահն աւաղակաց
ձեռքն ինկած ըլլալուն համար:
Վերջերս մտածեց ուրիշ մը շի
նել ապա, և հրաման տուաւ Ա.
տէն գանուող արուեստագործ մը
քանդականկար գահ մը պատ
րաստել: Քիչ ժամանակ վերջը,
գահը շինուելով, որոյ համար
25,000 թալէր ծախք եղած էր,
կարաւանի մը միջոցաւ գէպ Ի Ա.
տուա ճամբայ հանուեցաւ, բայց
այդ քաղաքին մէկ քանի ժամ
մնացած, աւաղակներն յարձակե
լով կարաւանին վրայ՝ դողցած
են գահը, որպէս և 600 հատ
Հապէշ Սեփեթի պատուանշան,
զորս թագաւորն Ատէնի մէջ
պատրաստել տուած էր:

*** Ապագիւնց Կոնստանտին - Հաւ
կըթի մը ճերմակն ձեան պէս
սպիտակ ըլլալու չափ խառնէէ,
և գեղինն ալ փոքր ինչ գաղջ
կաթով զարնէին ետքը՝ իրար
խառնելու, և մէջն ալ 40 տրա
մի չափ նոր կիծուած կաթ լե
ցնելու է: Ուղղուն մէջը քիչ մը
շաքար կրնայ դնել: Այս պատ
շառութիւնը կրնայ նաեւ իրեր
նախաճաշ ծառայել այն անձանց
որոց ճաշակին յարմար չգար
խահուէն: Թէ՛ համեղ, թէ՛ սը
նըղարար և թէ՛ դիւրագին է:

*** Կաթին Զորան աղբիւս: - Կը
տոր մը չաքար խառնել կաթին
մէջ, և ահա անկարելի կըլլայ
նորա ծորումն, և հետեւապէս
մարդ չկրնար կարագ պատրաս
տել այդ կաթէն: Այս միջոցն
գիտնալ օգտակար է այն ա
գորակատեարց համար, որք
կուզեն ազատ պահել զայն՝ գող
նուլ ու կարագ չինել ուղղունը:

*** Փայտէ Լըքոն Գողթն Ընէ ա
նկանց Կանգն: - Մեծ կամ
փոքր գողթն, որք անգործածե
լի մնալով կշորնան, վերստին
գործածել ուղղուած ատեն՝ պէտք

է յարդով կամ անպէս խոտով
լեցնել և վրան ալ քար մը դնե
լէն ետքը ջուր լնուլ: Այսպէս
մնայէն վերջը պարպուած ատեն
փտած յարդին կամ խոտին
հիւթն աննշմարելի ճեղքերուն
մէջ զետեղուելով, նոցա մէջ
լցուած ջուրը գորս չեն տար:
Պարզ միջոց մ'է այս, բայց ան
վրիպելի:

ԴԱՌԱՌԱՅԱՆ ԴՐԱՏՈՒՆ

Ս. Յ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

ՈՒՋՈՒՆ ԶԱՐԴԻ ԹԻՒ 370

Վերոյիշեալ գրատունը կա
մուրջի գլխէն փոխադրուած ըլ
լալով պատիւ ունի ծանուցա
նել Արդոյ հասարակութեան թէ
Կաղանդի առթիւ դեկտ. 19 և
26 կիւրակէ օրերը բաց է. ամեն
առտակ ոսկեղօծ և պարզ օրա
յոյցներ պատկեր և պատկերա
զարդ Կաղանդի նուէրներ կը
ծախուին յիշեալ գրատուն մէջ,
նաեւ եկեղեցական, գաղտնական,
թատերական և վիպասանական,
նաեւ հին գրեանք:

Սոյն գրատունը դիմող և կամ
գաւառներէն ուղղեալ յանձնա
րարութիւնները փութով կը կա
տարուին օրինակոր դեղնով:

Եթէ գումարը 500 դրուէ ա
ւելի ըլլայ՝ ապրանքը մինչև չո
գենաւ կը յանձնուի:

Տարբոր Դաւառեան Ժամանա
կէ մը հետէ իւր բնակութիւնը
փոխադրած է Իսկիւտար, Սէ
լամիյէ, Ուղուն-գաղաքը, թիւ
12: Դոհ կըլլան իւր բնակարանը
գիմող հիւանդներն և զինքն
հրաւիրողներն: Ուշի ուշով կը
զննէ կինամէ, և որ կարեւորն է՝
սղջապահիկ կանոններ կաւանդէ:

Ընդհանրապէս Գրեթե Երեւ
Մեթոս բարբոսին նոր, որ կրտ
վանդակէ ընդունելութեան ներ
կայած ամեն դժուարութեանց
լուծումն, պարզ ու դիւրին կա
նոնաց միջոցաւ ցանկ մը՝ անփո
խելի ընդունելութեանց. աւան
դեալ կանոնաց յարմարեալ հը
րահանգներ՝ հանգերձ իրենց
սրբադրութեամբ. ցանկ մը և ո
այն բայերուն, որք նախդիր
կամ աննախդիր աներեւոյթ խըն
դիր կանոնն: Երկտարեաց
Յակոբ Դ. Էտիլեան: Դինն է 5
դրուէ:

Ընդէր ասացումս օրորագրի աւան
ագ անշանց, կենսագրական համա
ռօտ տեղեկութեամբ: Հաւա
ւաքեց Տ. Եղիշէ վարդապետ
Դուրեան: Տղազքեալ ծախիւք
գրական մասնախմբի Իսկիւտա

րու: Ամեն կարգի ազգայնոց
ընթերցման արժանի կարեւոր
գործ մ'է այս և կրնայ ծառայել
մանկանց իբրեւ նիւթ գրութեան
Դինն է 5 դրուէ:

Հայկա՛ն եկեղեցի, կամ եղբ Արա
նոյ Գեղեցի Եկեղեցի - բաժանեալ
յերկուս մասունս և հասուածս
չորս. արար Տ. Թադէոս քահա
նայ Սալախօրեանց: Դինն է 4 դր:

ՄԻՒՅԹԱՆ-ԻՒՆ ՄԵՃԷԼԷ

Մէճէլէ անուանեալ օրինագիր
քնն, որոյ արամագրութիւնք թէ
կրօնական (շէրի) և թէ քաղա
քական (նիզամիյէ) դատարան
ներու մէջ յաճախ կգործադրուին
Ամասիոյ նախնական ատեանին
նախորդ հարցաքննիչ (զապթ
քեաթիպի) Սարգիս Եփէնտի Օր
պէլեան ուղեւոր դիւրագործա
ծելի ընել, այրուքնի կարգաւ
յօրինած է, որով դատի մը վե
րաբերեալ խնդիր մը ո'ր յօդ
ուածին մէջ և ինչ կերպով գոր
ուած ըլլալը համկնալ ուղղուած
ատեն, իրեր և բառարանի շու
տով և դիւրաւ կգտնուի: Այս
գործն ի հարկէ օգտակար կըլ
նայ ըլլալ ամեն անհատի, և
մասնաւորապէս իրաւագիտու
թիւն ուսանողներու և փաստա
րանաց: Ամբողջ գրքին գինն է
30 դր:

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ԺԱՂՈՎՐԻՄԱՆ

Խոթեցումն Եւթ. Իսկիւտեանի
Աղակերտ Օսմանեան եւ Գաղիոյ
Բժշկական վարժարանաց
Բժէի Կոյեթիկան Պալատն

Վեցամեայ շրջանը կրողիա
նայ վեց տետրակներէ, որք ամ
բողջ հրատարակեալ են արգէն
Մէկ շրջանին համար պէտք է
վճարել հինգ դրչ միայն. գա
ւառներէն՝ 6 դրչ: Կվաճառուի
բոլոր Հայ գրաւաճառաց քով,
եկեղեցեաց բանկաներն. և կեդ
րոնատեղին՝ որ'է Կ. Պօլիս, Դում
գարու, Հիսար-տիպի, թիւ 109
բնակարան Տօքթ. Իւթիւճեանի:
Ամեն հասակի, սեռի, աստիճա
նի և կարգի ազգայնոց քով և
տունները պէտք է գտնուին այս
տետրակները, և միշտ կարդաց
ուին ու սերտուն: Առողջաբա
նական ամենակարեւոր տեղեկու
թիւններ կապուածակեն, մեծաւ
խնամով խմբագրեալ: Այս տետ
րակներն տունող, կարդացող,
սերտող և գործադրողներն բնաւ
պէտք չեն ունենալ թժշկի, և
ախտք ու հիւանդութիւնք չեն
կրնար իրենց մերձենալ:

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏԻ ՀԻՈՒՂՈՈՒԷԻ

Կարգի, ստամոքսի և աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
խիստ ընտիր է այն դեղահատը, ա
մեն ջրային ակարութեան ուժով ա
փութեան և ակարութեան համար. կը
ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ ան
շափաւորութեանց հետքերը: Սրտի և
երկամանց վրայ օգտակար ազդեցու
թիւն մ'ունի. արեւը մաքրելով նոցա
խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ
և գրգռելով կենսական գործարանները
կը գործցնէ: Իւր դեղական մեծ ազ
դեցութեամբ սրտախառնութիւն, կըծ
ուութիւն, մաղձային հիւանդութիւն
ներ, որովայնի մէջ լցուած կապեր, դիւի
ցաւեր կը վանէ, մարսողութիւնը կը
չափաւորի, և մարմնը մաքրուելով
բոլոր այն աղտոտութիւններէ որ չա
տանդամ զանազան հիւանդութեանց
սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ ու
ձեղ և բնական գիրքը կզգենա:

ONCIENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՈՒԷԻ

Մարթային հիւանդութիւնք և վերք
բուժելու մասին ունեցած պալատական
յատկութեանց հաւասարիք բնաւ ու
րիշ դեղ մը. հին կամ նոր թաւաւոր
վերքեր, ուռեցք, քաղցիկ (չիլիբե
նէ), սրունից և ստեանց վերքեր կամ
բոլորովին կանցնին և կամ կը լաւա
նան. օգտակար է նաեւ հարցութի,
հաղի, սրտի թարախման, մանուսնոյ
օդոցաւ (եւէլ) ըսուած հիւանդութեան
իւր կաղաւթիչ, և գորտուր ազդեցու
թեամբ խոյլ (-ըր-ճա) հիւանդութեան
սպաւանդի գորտութիւնը ինչ աստիճան
որ ըլլայ կը դիմագրուէ:

Այս դեղերուն գործածութեան և
դաւանը նշանակուած է իւրաքանչիւ
տիկ վրայ, որ կը գտնուի ամեն դե
ղաւաճառներու քով, և մասնաւորա
պէս Պաղէ գարու Թալ խանի կող
մերը Գ. Գապարեանի դեղարանը Ն.
7 կը ծախուի:

Աւելի տոնել ուղղը կը հրաւիր
ուի առ հեղինակն սօքթօր Հոլլոուէ
Ի Լոնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 533:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ	
5 Յունուար 1883	
Գնտօլիտէ	12-35
Երկաթուղեաց	Ֆրեդ. 54-
Թրամուէլ	0. 1. 3-30
1863 ի փոխառութիւն Ֆրեդ.	-
1865 ի	74-
1869 ի	65-
1872 ի	23-74
Օսմանեան լիւրան 100 դէն	
Մէճիտիկէ	108-
Մէթալիք	204-
Հիւանդ	207-20
Վեցնոց	124-30
Գաւառն թուղթ (ղրիք)	925-
Գաւառն արծաթ (նոր)	94-
Թուսիոյ Բօլ	90-4
Գաղիական լիւրա	87-3
Սնդղիական	109-3
Դրիմից	5-2

ՏԵՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱՆԱՅԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԱՅ ԱՇԽԱՆ
ՍԻՒՄՊՈՒԼԷԻ ԽԱՆ ՎԱՐԻ ՅԱՐԱ 3